

Wat zegt de buurt?

Een analyse van de wijk Lindenheuvel in de gemeente Sittard-Geleen

Introductie

De wijk is de fysieke en sociale leefomgeving van de burger en het werkgebied van diverse organisaties. De bewoners streven naar een prettige leefomgeving; de zorgverleners streven naar kwalitatief goede behandelenzorg en verzorging; de woningstichting streeft naar tevreden huurders en goede woningen, etc.

De verschillende partijen werken ieder vanuit een eigen taakstelling naast elkaar in de wijk, maar ook mét elkaar.

Lindenheuvel is één van de laag sociaaleconomische wijken van de gemeente Sittard-Geleen. De gemeente is voornemens om door middel van een wijkgerichte aanpak in te zetten op vergroting van de leefbaarheid van burgers.

Op verzoek van de gemeente heeft de GGD Zuid Limburg een analyse opgesteld van de wijk. Deze analyse leidt ertoe dat inzicht ontstaat in de gezondheidssituatie van de burgers en de problematiek die mogelijk aanwezig is in de wijk.

Daarnaast verschaft de verkenning zicht op wat er al is (voorzieningen, samenwerkingsstructuren) en waar mogelijk bij 'aangehaakt' kan worden. Ook ontstaat een beeld van wat er (nog) niet is en wat verbeterd kan worden.

Vraagstelling

Een "foto" van de buurt

In de wijkanalyse Lindenheuvel wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Welke (gezondheids)problemen ervaren de bewoners in de wijk?
- Wat zou verbeterd kunnen worden?
- Welke positieve aspecten zouden behouden of versterkt kunnen worden?

Methode

Om te komen tot de wijkanalyse zijn data uit verschillende bronnen bij elkaar gebracht. Behalve data uit diverse (beleids)documenten en gezondheidsmonitors zijn gegevens verzameld middels gesprekken met twintig belangrijke sleutelfiguren die woonachtig en/of werkzaam zijn in Lindenheuvel. Op basis van hun ervaring hebben de personen in een interview aan kunnen geven welke (gezondheids)problemen/knelpunten actueel zijn en waar mogelijkheden zijn voor verbetering. De geïnterviewden waren: bewoners (actief als vrijwilliger, betrokken bij wijkontwikkeling, maatschappelijk ondernemen), professionals (wijkagent, opbouw- en jongerenwerker, JGZ-arts, directie basisscholen in de wijk, woonconsulent, buurtbeheer, thuiszorg) en semi-professionals (bestuur wijkplatform en moskee).

Resultaten

Leefbaarheid in de wijk

Lindenheuvel is een groene, ruim opgezette, volkswijk. Ondanks dat sprake is van een afnemende sociale cohesie is men toch nog steeds content over de saamhorigheid in de wijk. De bewoners zijn over het algemeen genomen tevreden over de voorzieningen in hun directe woon- en leefomgeving en met het actieve verenigingsleven.

Het ontbreken van voorzieningen voor jongeren van 13 tot 19 jaar is een knelpunt. Van alle inwoners van Sittard-Geleen zijn de mensen in Lindenheuvel het minst trots op hun wijk. De leefbaarheid in de wijk wordt sterk beïnvloed door de overlast die wordt ondervonden, onder andere, door hangjongeren, zwerfvuil, hondenpoep en bekladding van muren en/of gebouwen.

Jongeren in Lindenheuvel

Jongeren missen een hangplek in de wijk. Hierdoor bevinden ze zich vaak op plekken waar ze eigenlijk niet thuishoren, zoals in de speeltuintjes voor de kleine kinderen. Dit wordt als overlast ervaren. Alcohol- en genotmiddelengebruik bij jongeren wordt als problematisch gezien naast experimenteel gedrag dat op steeds jongere leeftijd begint.

Verborgen armoede

Lindenheuvel is een lage sociaaleconomische wijk. Meer dan de helft van de inwoners heeft een laag inkomen en meer dan een derde heeft moeite met rondkomen van het inkomen. Zowel professionals als semi-professionals geven aan dat er meerdere multiprobleem-/kwetsbare gezinnen in Lindenheuvel woonachtig zijn met problemen op meerdere terreinen. De problematiek is meestal divers, te denken valt aan opvoedproblemen, huiselijk geweld, financiële problemen en/of verslaving.

Gezondheid is niet optimaal

Het aantal mensen in Lindenheuvel dat de eigen gezondheid als goed ervaart is lager in vergelijking met de inwoners van Sittard-Geleen. Het percentage van mensen met één of meerdere chronische aandoening (zoals astma en COPD) is hoger in vergelijking met de totale bevolking van de gemeente.

Verder valt op dat het percentage eenzame mensen in Lindenheuvel hoog is. Meer dan de helft van de mensen in Lindenheuvel voelt zich eenzaam (matig eenzaam tot zeer eenzaam). Op het gebied van leefstijl scoort Lindenheuvel slechter in vergelijking met Sittard-Geleen. Meer mensen in Lindenheuvel hebben (ernstig)overgewicht en er wonen beduidend meer zware rokers.

Tenslotte komt naar voren dat de inwoners van Lindenheuvel zich behoorlijk meer zorgen maken over hun gezondheid. Er heerst een terugkerende onrust over de relatie gezondheidsklachten (kanker, COPD) en omgevingsfactoren (DSM/Chemelot). Ook ervaren bewoners geluidsoverlast van Chemelot.

Aanknopingspunten voor gemeentelijk beleid

- Leefbaarheid: Maak gebruik van de goede saamhorigheid in de wijk. Vergroot de leefbaarheid door uit te gaan van de eigen kracht van burgers en ondersteun goede initiatieven door menskracht te leveren en/of het verstrekken van een (aanjaag)subsidie. Houd, ondanks de krimp en bezuinigingen, de voorzieningen en het verenigingsleven in Lindenheuvel in stand.
- Jongeren: Ontwikkel (nieuwe) voorzieningen voor jongeren en betrek hen bij het maken van de plannen hiervoor. Betrek ouders, professionals die actief zijn in Lindenheuvel en de (basis)scholen bij de preventie van middelengebruik onder jongeren.
- Armoede: Zet in op de aanpak van armoede door een preventief armoedebeleid te voeren. Breng multiprobleemgezinnen/-families in kaart. Ga na of de zorg voor deze gezinnen voldoende gewaarborgd is.
- Gezondheid: Een wijkgerichte aanpak en 'De Gezonde School Methode' kunnen ingezet worden om een gezonde leefstijl te bevorderen. Om inzicht te krijgen in de aard en omvang van eenzaamheid bij de bewoners van Lindenheuvel is nader onderzoek nodig. Geef voorlichting aan de inwoners over (petro)chemische bedrijven/industrie in relatie tot gezondheidsrisico's.

Colofon

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van gemeente Sittard-Geleen gedurende de periode april 2013-maart 2014.

Meer info?

Deze factsheet is een samenvatting van het onderzoeksrapport: "Wat zegt de buurt? Een analyse van de wijk Lindenheuvel in de gemeente Sittard-Geleen" van GGD Zuid Limburg.

Voor vragen kunt u contact opnemen met het secretariaat afdeling Kennis en Innovatie van de GGD Zuid Limburg, telefoon: 046 – 850 55 05